

Raadsvergadering	
Volgnummer	11-2025
Onderwerp	Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028.
Programmanummer	7 Volksgezondheid en milieu
Registratienummer	2025.00161
Collegevergadering	21 januari 2025
Portefeuillehouder	Alain Garnier
Organisatieonderdeel	Maatschappelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar	Kyra Claessen Telefoonnummer:06-31066989 Kyra.claessen@maastricht.nl
Bijlagen	Bijlage 1 - Raadsbesluit Bijlage 2 - Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028. Bijlage 3 - Begeleidende brief naar de adviesraad: Onze reactie op uw advies: Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 Bijlage 4 - Codeboek adviesraden: Gecentraliseerd overzicht van alle ontvangen adviezen per adviesraad. Bijlage 5 - Overzicht antwoorden adviesraden: Onze reacties op adviesraad-aanbevelingen. Bijlage 6 - Vooruitblik op het uitvoeringsplan Preventie & Handhaving 2025
Ter inzage in raadsportefeuille	

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Gemeenten zijn wettelijk verplicht, conform artikel 43a van de Alcoholwet, een preventie- en handhavingsplan vast te stellen.

Onlangs heeft het college ingestemd met de focusverbreding naar middelengebruik én heeft de Integrale Adviesraad Sociaal Domein (IASD) Maastricht advies gegeven op het conceptbeleidsplan. Inmiddels zijn alle adviezen verzameld en verwerkt in het definitieve Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 dat aan de raad wordt voorgelegd.

Het beleidsplan is tot stand gekomen na uitgebreide consultatie van externe experts, beleidsmedewerkers, jeugdwerkers, boa's en andere belanghebbenden.

Dit leidde tot draagvlak houdende ambities in het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028. *De hoofdambitie is het middelengebruik bij jongeren onder de 18 jaar zo lang mogelijk voorkomen en het overmatig gebruik van middelen bij jongeren beperken.*

Met de vaststelling van dit beleidsplan zetten we een belangrijke stap in de preventie van middelengebruik onder jongeren in Zuid-Limburg. Het beleidsplan biedt een duidelijke richting voor de komende jaren en draagt bij aan een gezonde toekomst voor onze jeugd.

Eerdere besluitvorming

Uw college heeft op 4 juni 2024 besloten in te stemmen met de uitbreiding jeugd & alcohol naar jeugd en middelengebruik (te weten: drugsgebruik, alcohol en roken/vapen).

Beslispunten

1) Het Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 vast te stellen.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Aanleiding

Gemeenten zijn verplicht in het kader van de Alcoholwet (artikel 43a) een preventie- en handavingsplan op te stellen. De Alcoholwet heeft als doel om schadelijke gevolgen van alcoholgebruik tegen te gaan en alcohol gerelateerde overlast terug te dringen. Deze wet valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en is daarmee primair een gezondheidswet, maar heeft nadrukkelijk raakvlakken met handhaving en veiligheid (overlast openbare ruimte).

Context

De regionale werkgroep Jeugd en Middelen is in 2023 gestart met het proces om te komen tot het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 - 2028. In januari 2024 heeft een eerste brainstormsessie plaatsgevonden, om te komen tot bovengenoemd beleidsplan. Bij deze sessie waren ca. 15 vertegenwoordigers van gemeenten en (zorg)instellingen aangesloten. Hier werd o.a. de samenhang van alcoholgebruik, drugsgebruik en roken/vapen besproken. Tevens werd het belang van een integrale aanpak om deze problematieken tegen te gaan benadrukt. Naar aanleiding van deze bijeenkomst is aan uw college het beslispunt voorgelegd om in te stemmen met een focusverbreding van jeugd & alcohol naar jeugd- en middelengebruik (te weten: drugsgebruik, alcohol en roken/vapen).

In juni 2024 heeft een tweede brainstormsessie plaatsgevonden, waar diverse externe partijen bij zijn aangesloten. Denk hierbij aan gemeenten, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zuid-Limburg, Mondriaan, Trajekt (o.a. jongerenwerk), Maatwerk in Kinderopvang en Partners in Welzijn (MIK en PIW Groep), Regionale Interventie en Expertisecentrum (RIEC), politie, Het Alternatief (Halt) en Zorg- & Veiligheidshuizen. Door het uitvoeren van een SWOT-analyse hebben we de mogelijkheden en uitdagingen voor onze gemeente scherp in beeld gebracht. Door onze sterke punten te benutten, zwakke punten aan te pakken en kansen te grijpen, kunnen we de in dit beleidsplan geformuleerde ambities realiseren. Vanuit deze SWOT-analyse zijn ambities geformuleerd die zijn opgenomen in het voorliggend beleidsplan.

2. Gewenste situatie.

Door het aanleveren van het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 wordt een helder beeld verschaft over de voorgenomen ambities en doelstellingen die helpen voorkomen dat jongeren (vroegtijdig) verslaafd raken aan alcohol en/ middelen.

3. Argumenten.

Argumenten voor Instemmen:

1. Gemeenten zijn verplicht, conform artikel 43a van de Alcoholwet, om iedere vier jaar een Preventie- en Handhavingsplan alcohol vast te stellen.

De Zuid-Limburgse gemeenten vinden het belangrijk om de gezondheid van inwoners te verbeteren door 'gezond leven' te stimuleren en te faciliteren. Een aandachtsgebied hierin is het voorkomen van middelengebruik bij jongeren in de leeftijd tot 18 jaar.

Daarom hebben de 16 Zuid-Limburgse gemeenten de handen in elkaar geslagen om, net als het Regionaal Gezondheidsbeleid, een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 op te stellen.

2. Zonder een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 is er geen basis voor een regionaal en lokaal uitvoeringsplan.

Op basis van dit beleidsplan zal begin 2025 een Zuid-Limburgs uitvoeringsplan worden opgesteld. In dit uitvoeringsplan zal per deelambitie bepaald worden of uitvoering regionaal of lokaal wordt ingevuld.

Kanttekeningen bij niet instemmen:

- Niet instemmen met dit voorstel houdt in dat de gemeente als individu een eigen lokaal beleidsplan moet opstellen.
- Niet instemmen met dit voorstel betekent dat dit beleidsplan niet voorgelegd wordt aan de gemeenteraad.

4. Alternatieven.

Niet van toepassing

5. Financiën.

Samenvattend de belangrijkste financiële conclusies t.a.v. de gemeente Maastricht:

Op basis van dit beleidsplan zal begin 2025 een Zuid-Limburgs uitvoeringsplan worden opgesteld. In dit uitvoeringsplan zal per deelambitie bepaald worden of uitvoering regionaal of lokaal wordt ingevuld. Hierbij kijken we steeds op welke manier we de meeste impact denken te kunnen realiseren. Het streven is om het uitvoeringsplan zo op te stellen dat realisatie van het uitvoeringsplan past binnen de reguliere middelen die de 16 Zuid-Limburgse gemeenten reeds inzetten op het gebied van verslavingspreventie.

Dit betekent concreet voor de gemeente Maastricht dat de uitvoering van het beleidsplan wordt bekostigd uit bestaande begrotingen van taakveld 6.1 en taakveld 6.2. Dit vraagt geen extra middelen.

In 2025 en 2026 kan aanvullend beroep gedaan worden op het GALA-budget voor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & Vroegsignalering Alcoholproblematiek (GALA OKO & Vroegsignalering Alcoholproblematiek). Eind 2026 zal bij de tussentijdse evaluatie bekeken worden welke financiële mogelijkheden er dan zijn.

Btw, Alle activiteiten, btw compensabel of niet, moeten gefinancierd worden binnen dit financieel kader.

6. Vervolg

Als het Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 in februari 2025 vastgesteld wordt door de gemeenteraad, dan zal er gecontinueerd worden met het regionaal opstellen van het uitvoeringsplan.

7. Participatie

Burgerparticipatie:

Betrokken partners bij het proces om te komen tot het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028: 16 Zuid-Limburgse gemeenten (vertegenwoordiging door 8 gemeenten), RIEC, Politie, Welzijnswerk Trajekt, Mondriaan, HALT en GGD Zuid-Limburg. Vanzelfsprekend is de adviesraad van iedere Zuid-Limburgse gemeente betrokken bij het proces.

Belangrijkste aanpassingen naar aanleiding van de reacties adviesraden:

- Duidelijkere doelstellingen: De ambities zijn concreter geformuleerd en gekoppeld aan meetbare resultaten.
- Meer aandacht voor de omgeving: Er wordt meer aandacht besteed aan de rol van ouders, sportverenigingen en andere omgevingsfactoren.
- Flexibiliteit: Het beleidsplan is aangepast om beter te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.
- Samenwerking: De samenwerking met partners wordt verder versterkt.
- Communicatie: Er wordt meer aandacht besteed aan effectieve communicatie naar de doelgroep.

De adviesraden worden, net als de doelgroep en betrokkenen van het beleidsplan, bij het opstellen van het uitvoeringsplan betrokken.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 21 januari 2025,
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling, korr.no. 2025.00161;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen;

BESLUIT:

Het Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van

de griffier,

{{esl:Signer1:Signature.size(200,50)}}

de voorzitter,

{{esl:Signer2:Signature.size(200,50)}}

Raadsbesluit